

Psicoanàlisi en la institució pública

José García Ibáñez*

En aquest article es descriuen les primeres relacions entre la psicoanàlisi i la institució pública a Europa, Amèrica i Catalunya. Es parla de las repercussions del nou Pla director de salut mental i addiccions aprovat pel govern de la Generalitat de Catalunya, que entre altres moltes coses dóna carta de naturalesa al reconeixement de la psicoteràpia com una tècnica més de tractament efectiu en diverses patologies i considera la inclusió en la cartera de serveis dels recursos de salut mental. Es comenten finalment aspectes que s'han de salvaguardar per a la bona pràctica de la psicoteràpia en la xarxa pública. **PARAULES CLAU:** psicoanàlisi, psicoteràpia, institució, anàlisi institucional.

* Psiquiatre. Director de Villablanca (Grup Pere Mata de Reus). Professor associat Universitat Rovira i Virgili. Assessor del Pla Director de Salut Mental.
Correspondència: garciaj@peremata.com

Estudi sobre els perfils de personalitat dels pares de pacients amb psicosi i la relació amb el període infanto-juvenil de psicosi no tractada
Mar Fatjó Vilas Mestre* i Lourdes Fañanás Saura**

L'objectiu principal del present estudi ha estat avaluar l'efecte del perfil esquizotípic dels pares sense diagnòstic psiquiàtric de pacients amb un trastorn psicòtic, en la duració del període de psicosi no tractada dels seus fills o filles. Els resultats obtinguts mostren que una major esquizotípia en la mare afavoriria la manca de reconeixement dels primers símptomes o canvis de conducta associats a les primeres manifestacions d'un brot psicòtic en els seus fills. En contraposició, el perfil esquizotípic patern no sembla tenir un efecte sobre el temps de duració de la psicosi no tractada (DUP). **PARAULES CLAU:** trastorns de l'espectre esquizofreniforme, duració de la psicosi no tractada (DUP), esquizotípia dels pares.

Biòloga. Investigadora predoctoral de la Universitat de Barcelona sobre les bases genètiques de les psicosis infantils.

Doctora en Biologia i Llicenciada en Medicina i Cirurgia. Professora titular de la Universitat de Barcelona y Directora del Grup d'Investigació de la Universitat de Barcelona sobre Factores Genètics i Biològics de risc en malalties mentals.

Correspondència: Lourdes Fañanás Saura. Unitat d'Antropologia, Departament de Biologia Animal. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona. Av. Diagonal, 645 – 08028 Barcelona (Espanya). lfananas@ub.edu

Sofrint l'impacte. La psicosi i el cuidador professional

Robert D. Hinshelwood*

L'assistència en salut mental és una professió estressant. L'estrès genera una pressió que pot afectar el treball. Els cuidadors professionals afronten l'estrès de diverses formes, sovint mantenint una distància emocional de les persones que cuiden. Això, a la vegada, té un efecte en els pacients i clients, i també interfereix en la satisfacció laboral. Molts d'aquests processos i dinàmiques són inconscients. **PARAULES CLAU:** estrès, psicosi, cuidador professional, distància emocional.

*Membre de la Societat Britànica de Psicoanàlisi i del *Royal College of Psychiatrists*. Professor del Centre d'Estudis Psicoanalítics de la Universitat d'Essex, Anglaterra. Ex director Clínic de l'Hospital Cassel.

Correspondència: bob@hins.freeseve.co.uk

L'aferrament i la família dels nens amb trastorns de l'espectre autista (TEA)

Miguel A. Cherro Aguerre* i Natalia Trenchi**

A la primera part de l'article es parla d'alguns conceptes bàsics sobre l'aferrament i es revisa l'opinió internacional de diversos autors. Posteriorment es fa referència a les repercussions que sobre la família i els tècnics tractants té el plantejament en un nen el diagnòstic de TEA. S'enumeren, també, algunes consideracions per als professionals i els pares i, finalment, es descriuen els factors de risc i de protecció que s'han de tenir present en aquesta situació. PARAULES CLAU: aferrament, trastorn de l'espectre autista, factors de risc, factors de protecció.

*Professor de Psiquiatria de nens i adolescents i Psicoterapeuta psicoanalític

**Psiquiatra de nens i adolescents i Psicoterapeuta cognitiu-conductual

Correspondència: Libertad 2378 Apto. 702 – Montevideo 11300 – URUGUAY

E-mail: macherro@mednet.org.uy y macnat@mednet.org.uy

El cos adolescent com a escenari del silenci intergeneracional

Maren Ulriksen de Viñar

Les dictadures del sud d'Amèrica Llatina entre 1970-1990 van deixar profundes marques en el cos i el psiquisme dels ciutadans. L'encontre clínic amb una jove que presenta una dismorfòbia permet apropar-nos a reconèixer la violència de la història passada silenciada, l'impacte i els destins del trauma en els temps fundadors del psiquisme, i els recursos defensius i de reorganització del procés adolescent. PARAULES CLAU: adolescència, cos, silenci entre generacions, terror d'Estat.

* Metgessa psiquiatra de nens i adolescents. Professora agregada de Clínica Psiquiatria Pediàtrica. Facultat de Medicina. Universitat de la República. Montevideo. Uruguai. Psicoanalista titular de l'Associació Psicoanalítica de l'Uruguai- API.

Correspondència: maren@chasque.apc.org

Com perceben els nens la ruptura familiar? Aplicació del test del dibuix de la família en una mostra de fills de pares separats

Mireia Orgilés* i Jessica Piñero**

La ruptura conjugal implica la reestructuració familiar, que afecta considerablement els fills menors d'edat i pot generar-los determinats problemes psicològics. L'estudi examina com perceben els nens el divorci, aplicant per a ells el Test del Dibuix de la Família en una mostra de 28 nens de sis a vuit anys d'edat afectats per desacords greus entre els pares. Els resultats posen de manifest que el fet que en la majoria de casos la custòdia del nen sigui per a la mare condiciona la seva percepció de la família. PARAULES CLAU: Test del Dibuix de la Família, divorci, infància

* Doctora en Psicologia. Professora de la Universitat Miguel Hernández d'Elx. Psicòloga de la Fundació Salut Infantil.

** Psicòloga de la Fundació Salut Infantil.

Correspondència: Universidad Miguel Hernández de Elche. Avenida de la Universidad, s/n - 03202 Elche (Alicante). morgiles@umh.es

Dol migratori i bandes juvenils

Eva Marxen*

En aquest article es descriuen les particularitats del dol migratori entre els fills adolescents de las famílies immigrades. Els adolescents «no acompanyats», amb un projecte migratori propi clar, han d'adaptar-se a la nova realitat sense l'ajuda familiar, mentre que, en els casos dels adolescents «acompanyats» es tracta molt sovint d'un «desterrament forçós» dins del marc del reagrupament familiar que pot acabar en un encontre desil·lusionat amb la nova realitat en el lloc de destinació. En aquest sentit, les bandes juvenils ofereixen una possible «reintegració» i una estructura afectiva perquè els joves puguin afrontar millor el dol, la soledat i les vivències de rebuig. PARAULES CLAU: adolescents, dol migratori, bandes juvenils, marginació i exclusió social.

* Psicoterapeuta i arteterapeuta. Macba, IES Miquel Tarradell, UEC Casal dels Infants del Raval, Escola d'Art La Massana (Universitat Autònoma de Barcelona), Universitat Rovira i Virgili. Correspondència: marxen@wanadoo.es

Experiència en grups paral·lels de mare i filla

Mercè Sariol* i Enrique Ger**

En el marc de l'assistència en salut mental pública i des de la Unitat de Psicoteràpia Psicoanalítica Infantil i Juvenil (UPPIJ), presentem una modalitat de tractament en la qual els nens s'incorporen a un grup i els pares a un altre de simultani, en el mateix lloc i en un espai diferenciat. Exposem la transcripció de dues sessions completes de cada grup i diverses vinyetes que intenten il·lustrar la forma de treballar i l'evolució que van seguir una nena i la seva mare en el dispositiu. PARAULES CLAU: psicoteràpia psicoanalítica, grups paral·lels de nens i pares.

*Mercè Sariol: Psicòloga clínica. Psicoterapeuta UPPIJ. E-mail: mercesariol@hotmail.com

**Enrique Ger: Psicòleg clínic. Psicoterapeuta UPPIJ. E-mail: eger@fhspereclaver